

# GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Dumineacă, Foișor, cindu condeu ajutoriale. — Pretiu: pe anu 10 fl. pe  $\frac{1}{4}$  3 fl. v. a. Tiereesterne 16 fl. v. a. pe unu anu său 3 galbini mon. sunatioria.

Brasovu 7 Octobre 25 Sept. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de făcere publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.  
Transilvania.

Brasovu 4 Octobre 1868.

Astazi se serbă diaconul numelui Maiestatei Sale Inaltatului Imperial și Rege apostolicu FRANCISCU IOSIFU I. marele în totă bisericile romane de ambe confesiunile, în totă Transilvania. Aici se înaltă rogațiuni înaintea altariului pentru îndelungă viață a Tatălui poporului din monarchia dinspreuna cu înaltă familia, pe la totă bisericile romane. Cultul se fină cu imnul imperial.

La 10 ore s-a celebrat misa mare la biserică rom. cat. sub pontificata decanului E. Möller, fiindu de facia autoritatilor civile și militare și tienenduse parada înaintea bisericei din partea garnizoanei. Intocmai după rogațiuni facute la altariu se fină și aici unanimă decanitatea a imnului imperial.

La Sibiu în fața congresului; și în biserică gr. cat. La Blasie sub serviciul capitolariilor, ma și la Tohanul vechi se serbă cu multă aderintă și colț acăsta din din lună aceea, care cu 26 Octobre va remăne eternă înscrise în anima recunoșteria a românilor, către dreptul și marele Imperator și rege, care di că înconjurarea luptelor străbunilor nostri de 400 ani, și una dintre cele mai placute dile de serbată și de recunoștere către unu severan mare, că severanul său romanilor transilvani, înaintea caruia se vor pleca totă desiertele încordări ale nesocotitorilor ultraisti supraventuri, ignoratori și impilaitori. Se fia! —

## Luptă Galitiei pentru autonomie.

In tierile dincă de Laită reesi încordarea partiei centralistice unionistice prin farmecul sutelor de mii fl., verestă pentru a castiga alegerile dietale în favoarea lor, cum facă d. e. și partita unionistica în Croația, care versă vreo sută siese dieci de mii fl. — destul de venin pentru coruptionea morală — numai că se poate capăta majoritate, se poate fi cu politică, care nu scie de ce și dreptu și conscienciosu. În Croația încă succese acestei politice și mijlocii că dietă ei compusă din unionisti se primăscă operatul deputațiunii regnocolare privitor la autonomia și uniunea Croației cu Ungaria, ceea ce s-a și facut în 24 Septembrie din partea dietei croate; totusi numai pe langa o portiune oată de bona de autonomie provincială și națională. În partea de dincă de Laită cestiuza autonomiei Galitiei încă a inceput o luptă foarte infocată. Dietă Galitiei adica deosebi, că pe langa una adresă către imperatul se se tramă și una rezoluție, unu quasi pronunciamentu în cauza apărării autonomiei tierii, facia cu centralismul senatului imperial. Desbaterile asupra adresei și rezoluției era foarte infocate. Propunerile liberalilor au dep. Smolka în frunte, cari pretendeau autonomia deplina fară că Galită se tramă la senatul imperial, cădiu, înse propunerile majoritatii încă contineau în sens una portiune buna de ceea ce se numesc autonomia, și dreptu istoricul alu tierii, care nu se poate tăpila astăi leșne după totu sprijinul spuri alu unor resfăciati în politica. Dietă Galitiei dăramă tramite adresă urmata de una rezoluție la Maiestatea reganduse, că în meșură cuprinsă în rezoluție se i se respectează dreptul de autonomie.

Proiectul de rezoluție primut de către dietă Galitiei pentru că se se tramă prin delegații galitieni la senatul imperial, că propunere, sună astă:

Dietă regatelor Galită și Lodomeria cu

marele ducatu Cracovi'a pe baza § 19 din statutul tierii declară

I. Organismulu de statu alu monarchiei creatu prin legile fundamentale de statu din 21 Decembre 1866 nu a corespunsu nici dorintelor, nici sperantelor nutrite de atata timpu, nici conditiunilor dezvoltarei naționale, ma nici trebuintelor faptice presente ale tierii, pentru că elu nu da tierii nici moștu atata autonomia administrativa și legislativa, cătă i se cunosc după trecutul ei istoricu politicu cu privirea la deosebirea națională, la gradul de civilizație și la extinderea teritorială.

II. Deoarece starea de facia va dura mai lungă, ea va exercita potere retroactiva, daunătoare statu fericirii tierii noastre catu și binelui întregului statu.

Cu intenție de a intempsina cela pacinu în parte acăsta puzetune, dietă Galitiei și Lodomericu cu marele ducatu Cracovi'a pe temeiul aceluiasi § 19 din statutul tierii face urmatoreea propunere:

Regatul Galită și Lodomerică dinspreuna cu m. ducatu Cracovi'a se i se dă una autonomie naționale corespondentă puzetunei lui. Potrivită cu principiul acesta legile fundamentale de statu din 21 Decembre 1867 și totă cetera legi ce se tienă de ele se suferă aici una modificare. În specialu:

1. Alegerile la senatul imperialu în numărul defiștu în legea fundamentală despre reprezentanții imperiului se se normeze de către legislativă tierii, atată în privirea modalității alegerii catu și în privirea timpului pre catu tienu mandatelor. Alegeri directe la senatul imperialu în regatul Galită și Lodomerică și marele ducatu Cracovi'a nu se voru ordina nici odată.

2. Delegațiunea regatului Galită și Lodomerică și Cracovi'a va lua parte la pertractările comune ale imperiului numai în acele obiecte, care suntu comune regatului acestuia și celorlalte parti ale monarchiei, cari suntu reprezentate în senatul imperialu.

3. Obiectele urmatorei, incătu privescă ele regatul acesta, se se elimină din cercul activității senatului imperialu, care e defiștu prin legea fundamentală de statu și în sensul Slai 12 alu legii fundamentale și trăca în cercul de activitate alu dietei tierii, adică:

a) Regularea negocialor comerciale ale tierii.

b) Legislația în privirea instituțiilor de creditu, asigurantia, banca și cassa de pastrare.

c) Legislația în obiectele sanitare, apărarea în contra epidemieilor, epizotiei.

d) Legislația despre indigenat și politia preste straini.

e) Legislația preste apărarea proprietății spirituale.

f) Defigerea principiilor pentru instituția populară, gimnasia și în scăle mai înalte.

g) Legislația în causele dreptului și ale politiei penale precum și în dreptul civil și montanisticu.

h) Legislația pentru trăsurile fundamentale ale organizațiunii judecătorilor și oficialorii administrative.

i) Promulgarea legilor pentru execuțarea legilor fundamentale de statu, despre drepturile generale ale civilor, despre potestatea regimului executivă și despre potestatea judecătorilor, că legislare în causele acelea, cari privesc la obligații și relațiile tierilor singurite între una alta.

4. Pentru acoperirea tuturor speselor regatului Galită etc. se va separa și pună la disponibilitatea tierii din tesarurul statului o sumă corespondentă cerintelor faptice ale tierii, și aceasta cuantă se va scoate de sub cercul so-

tivitării senatului imperialu incătu privesc la întrebuitărirea ei pentru tiéra.

5. Bunurile statului din regatul Galită etc. și bunurile camerele se se încorporeze că proprietate a tierii cu fondul tierii regatului acestuia.

6. Salinele său ocnele și fertulu sarei din Galită nici se voru potă vinde, nici schimba, nici încarcă cu datorii fară invioarea tierii regatului.

7. Regatul Galită etc. va avea în tiéra curtea sa propria judecătorie și de casatiune.

Pentru cauzele administrarei jurisdicției cultului, învestimentului, a securității publice și a culturii tierii reg. Galită se capete pentru execuțarea legilor tierii unu regim speciale responditorii dietei, care regim se stă sub conducerea unui cancelariu său sub conducerea unui ministru propriu pentru cauzele de sueu.

Acetea două acte se trămită la Maiestatea printre deputați, care poate ca se va primi în Ungaria, unde se afia acum Maiestatea Sa, înaltu care apoi poate totu va călători la Galită. — Această rezoluție sămenă cu pronunțamentul sciutu, și ea se va tracta în senatul imperialu, că și uniunea Ardéloalui în Pestă. Cum? urmă va alege.

Cont. Gulechowsky fostul locotenentu în Galită fă demisiună din postul acesta, însarcinându-se cu conducerea lui cav. de Possinger. Decisiunile dietei au sesiunătă acăsta schimbare, înse Gulechowsky fă primitu cu demisia în Lemberg. Dietă nu s-a desfăcut, ma și pregătirile de primirea Maiestatei inoa se continua. Dela mesură autonomiei ce va primi Galită se va poate conchide la prospectele de autonomia provinciale.

## Convorbirea

Excelenției Sale prezentitului parinte archiepiscopu gr. or. și mitropolită ANDREIU br. de SĂGUNA, tinență cu ocazia deschiderii congresului naționalu bisericescu română în 16/28 Septembrie.

Innoiescete, innoiescete noile Ierusalime, ca-ci tiau venită tie erasi lumină și marirea Domnului preste tine a resarita. Acăsta casa Tatalu o a zidită, acăsta casa Fiiliu o a înzăritu; acăsta casa Duchulu santu o a innoită.

Cu acăsta cantare biserică, carea o cantamă în făcere anu în 13 Sept., candu serbamu amintirea innoirii bisericei dela mormentul Domnului, — cu acăsta cantare biserică, dicu, ve saluta pre Domniele Vostre astadi, candu noi că membrii ai nou reinființatei noastre mitropoli romane de relegea gr. resarită din Ungaria și Ardélu ne-am adunat anteia ora la congresul naționalu bisericescu română.

Pentru precum biserică dela mormentul Domnului său ruinată în urmă unei ursite invidiose, si apoi incetându acăsta prin latirea si intarirea cristianismului său zidită erasi biserică de asupra mormentului Domnului: astăi tocmai si mitropolită noastră său ruinată în urmă unei ursite invidiose si nimicinduse acăsta prin latirea si intarirea spiritului luminatoru si adeveratua creștinescu alu secolului nostru său reinfintatui erasi vechiă noastră mitropolia.

Ursătă acăsta invidiose, carea au apasatu mitropolită noastră, au lasat după sine urme nestere in istoria bisericei noastre, si in legile patriei noastre, precum si in ordinatiile regimului patriotic de mai nante. Din istoria bisericei noastre ne convingem, ca ursătă acăsta invidiose de biserică noastră său escătu de acolo, ca-ci ierarchia noastră biserică impreuna cu preotii si creștinii au nevoie a sustine in originalitate institutiunile bisericei primitive creștinesci, si ca ci in 16 lea vîcoi au facută tutu-

roru innoirilor confesionali frontu, care seculii trecuti le-au provocat pre terenul christianismului in Europa intréga.

Acésta ursita invidiosa au causat apoi din partea ierarchilor celorulalte bisericei creștine găone asupra mitropiei noastre, si a credinciosului cleru si poporu, si ierarchie aceasta ale celorulalte bisericei creștine au efectuat prin puternica lor influența in legislația si regimul patriei, de ne-amu lipsit de mitropolia, de episcopii, de monastiri, de nenumerate parochii si de totă averile ei zidirile, ce se gasea la metropolia, la episcopii, la monastiri si la parochii. Despre batjocurile si prinsorile, care arhiepii, preotii si creștinii erau siliti, a le suferi numai din cauza, ca-ci nu vreau se schimbe stramosiasca loru religiune, nu voiu se amintescu nimicu, ca-ci nu voiesc se improspeteaza rane vechi, ci trecu la epocha aceea, candu colonii serbi au trecut la an. 1690 din Turcia la Ungaria cu cattiva arhiepii si ou mai multe dieci de mii familii, si sub scutul unor privilegii pentru biserica si națiunea serbescă au înființat provintia loru mitropolitana națiunala. Si fiindca acesti coloni serbi s-au estinse dela Dunare si Sav'a pana la amendouă tîrmurile Muresului, unde ei au gasit pre coreligionarii sei romani lipsiti de arhiepii si in parte mare si de preotii, si in inteleșul privilegielor loru au asiediat pre ruinele episcopatelor romane trei eparchii serbesci, la Aradu, Timisiora si Caransebesiu, care apoi mai tardi s-au numit si a Viersietiului. Astfelii romani ortodocsi din Ungaria au devenit sub arhiepii serbi, era' episcopii din Ardélu si Bacovina, inse nu si creștinii, devenira in urmă mesurilor politice din 30 Oct. 1783 sub jurisdicția sindicului mitropolit serbesc din Carlovitz.

Inse clerulu si poporulu romanu au ofstatu totu intinsu si se rugă la regimul pentru de a recapăta mitropolia sa canonica, daru fara efectu.

Spiritul celu puternic alu anului 1848, care au nimiricit feudalismulu si privilegiile, si in locul loru au stabilitu intre poporele patriei egala indreptatire politica si confesionala, — au destuptat din nou simtiul dreptulai nostru neprescriptibil canonico si istoricu pentru recastigarea vechiei noastre mitropolii romane de relegea greco-resaritela din Ungaria si Transilvania si dovedindu Maiestatea Sa c. r. ap. prea induratul nostru rege Francisc Iosif I au si incuițiatu cererile noastre prin preințata sa resoluție din 12/24 Decembrie 1864 cu aceea: că se avemu mitropolia constatatore de romani de relegea greco-resaritena din Ungaria si Ardélu, cu episcopiele din Aradu si Caransebesiu si cu archiepiscopia in Ardélu, totuodata denumindume pre mine de archiepiscopu alu Transilvaniei si de mitropolitu alu romanilor de relegea greco-resaritena din Ungaria si Ardélu si demandandu-mi, că in cointelegeru cu prezentul domn episcopu Procopiu Ivacicovicu alu Aradului se facu propunerea de episcopu pentru seau nou înființatei eparchii a Caransebesului; in urmă representatiunei noastre archiepiscoci Maiestatea Sa s'an indurato, a denumii de episcopu eparchialu alu Caransebesului pre fostulu archimandritu si protopresbiteru alu Brasovului domnul Ioane Popasu.

Si fiindca Maiestatea Sa numai pentru anteia ora la înființarea mitropoliei noastre au denumit pre mitropolitul nostru fara se pre-judece spre viitoru modulu legalu de alegere a mitropolitului seu a episcopiloru, pentru aceea m'au insarcinat pre mine, că in cointelegeru cu domnii episcopi se propunu modalitatea, dupa careva va avea a se constituui mitropolitul si episcopii nostrii spre viitoru.

Obiectul acesta l'amu tractatul noi arhiepii in sinodul din 16 Augustu 1865, si amu sfatu unanimu, ca noi arhiepii nu suntem competenti, a tracta acestu obiectu fara intrenirea reprezentantilor clerului si poporului credinciosu din intrég'a mitropolia, prin urmare, ca numai unu congresu nationalu bisericescu romanu este competente a tracta acestu obiectu cu valoare de dreptu. De aceea acestu sinod arhierescu au asternutu Maiestatei Sale in acestu inteleșu representatiunea sa, espunendu acolo si modulu conchiamarei si alu tienerii unui asemenea congresu bisericescu facia cu elaborarea modului de constituire a mitropolitului si episcopiloru spre viitoru, precum si facia cu elaborarea unui statutu organicu privitoru la totu elementele constitutive dintr'o mitropolia.

Maiestatea Sa c. r. apost. au binevoitul, a

predă ministeriului seu regiu ungurescu de cultu spre pertractare acésta reprezentatiune sinodală si inaltulu ministeriu de cultu a compus pre bas'a acestei reprezentatiuni sinodale una proiectu de lege si l'au presentat dietei spre intreținarea înființatei noastre mitropolii romane, si a egalei ei indreptatiri cu mitropolia serbăcea, si a garantiei de autonomia in inteleșul articulului XX de lege din anul 1848, prin urmare, că mitropolia noastră se fia indreptatita, de a-si regulă, conduce si decide independentu in congresele sale bisericescoi obiectele eclesiastice, scolari si foundationali, si a le administră si gubernă prin propriile sale organe in inteleșul statutelor stabilinde in aceste congresi si aprobate de catra Maiestate. — Mai departe inaltulu ministeriu de cultu au proiectat dietei pre bas'a reprezentatiunei sindicali, că se i se dă voia, de a midiloci conchiamarea catu mai curențu a congresului bisericescu, care dupa propunerea sinodului episcopal aru avea se constie afara de arhiepii din 30 deputati preotesci si din 60 mireni, si aru avea de problema organizarea congresului pre langa aprobarea maiestatica, precum si a incercă impacarea acestor diferinti, care s'au escatu din despartirea mitropoliei noastre romane de cea serbescă, ca-ci in casu contrariu aceste diferinti au de a se tracta si decide prin o judecatoia ordinaria de legenda de Maiestate.

Proiectul acesta de lege s'ac pertractat constituitionalmente la amendouă casele legislative si au urmat articolul alu IX-lea de lege din acestu anu, care prin Maiestatea Sa s'an publicato in cas'a representantilor in 27 Iuniu, éra in cas'a de susu in 30 Ianu a. c.

Astfelii priu acésta lege constitutionale adusa cu observarea tuturor reprezentantilor legali, la a careia pertractare au luat parte si cattiva dintre barbatii nostri coreligionari in casuitate ca reprezentanti ai tierii, si s'au distinsu in aperarea intereselor bisericesei noastre, — astfelii dicu prin legea acésta s'au petrecutu înființarea mitropoliei noastre, si referintele ei catră statu, si mitropolia serbescă in condicio legilor patriei. (Va urmă.)

### Congresul bisericescu romanu gr. or. in Sibiu.

(Capetu.)

Dupa acésta punte pre mas'a congresului proiectul elaborata de densulu in privint'a unui regulamentu pentru organizarea trebilor bisericesci, scolare si foundational romane de relegea greco-orientale cu aceea insemnare, ca cuprinsul aceluia e de mare insemnitate, si ca dela norocu'sa rezolvire a cestiunii tractate in acel'a aterna prosperitatea si vitalitatea intregei noastre mitropolii, adica a tuturor partilor ei constitutive.

Aratando mai incolo, ca proiectul acesta coprinde in sine organismul bisericei noastre dela parochia pana susu la mitropolia, organismul sindicelor, a partilor celor mai vitali, din cari dupa firea lucralui constă mitropolia, ca precisă chiaru drepturile si datorintele creștinilor a tuturor partilor constitutive, si prin acésta garantă libertatea in biserica, ca si libertatea fara tîrmuri lemurita, fara națiune, e abuso; incheia cu aceea, ca din poseziiunile sa că mitropolit si că celu mai betranu a pregatit acestu elaborat, dara provoca pre toti membrii congresului, se faca studii serioze asupra aceluia, se si dă opinionea libera, fara sfala, ca-ci densulu primesc bucurosu modificarile, ce se voru află necesarii; nefindu preocupat cu nici o idea de predilectiune pentru lucrarea sa, si predă proiectula seu congresului că una slavu pregatit, din care sta in voi a si chiamarea congresului de a compune panea, ca se fia buna pentru toti.

Dlu deputatu Fauru propune, se se puna acestu proiectu pre siedint'a de mane la ordinea dilei. Dlu deputatu Sigismundu Popoviciu e de parere, ca congresul se se imparta in 5 sectiuni, proiectul acesta se se desbată in fiacare sectiune deosebita, si apoi din referentii acestor comisiuni se se formeze o comisiune centrala, carea se aiba a referi congresului in pleno despre acestu obiectu. Deputatii Maniu si Branu se dechiară pentru propunerea dului deputatu Fauru; éra dlu deputatu Piposiu e de parere, ca acestu obiectu se nu se puna la ordinea dilei pana ce nu va fi referit comisiunea esmisă pentru regulamentul definitiv in afaceri in-

terne si nu va fi stabilitu in congresu acestu reglementu.

Propunerea dlu deputatu Fauru priminduse prin majoritate, totu densulu mai face motiune, că presidiul se provoca comisiunile esmise de a se constituui inca adi si de a si incepe activitatea. Presidiul face acésta provocare si enunciandu, ca siedint'a mai de aproape se va tienă in 17/29 Septembrie la 10 ore, incheie siedint'a. —

In II siedintia tienuta in 19/20 Septembre dupa rectificarea protocolui si verificarea unor membri presedintele provoca a se da relatiunea comisiunei in privint'a regulamentului provisoriu, care ca modificari facute de comisiune se si primesoe; numai la § 20 propune d. dep. Borlea votare nominala seu secreta. Dlu deputatu Alduleanu respinge acésta propunere, lansandu votare secreta numai in casurile alegrei de persoane, dupa cum s'a si primita, cu totu ca discusiunea dură mai indelungata.

In siedint'a a III din 18/30 Sept. pone presedintele la ordinea dilei proiectul pentru organizarea mitropoliei.

D. Ianculescu adresandose cattiva congresu interpelă pe presidiu, deces are de cugetu a propune congresului unu proiectu pentru imbunătătirea miserei stari a pretimei.

Esc. Sa dlu presedinte: Incat me potu orienta in privint'a motiunii acesteia, amu de a responde, ca materialul pentru prelucrarea unui atare proiectu, care are se vie la ordinea dilei, imi lipsește, si este unu ce naturalu, ca n'amu materialu, care se cere pentru proiectul acesta, de ore ce noi pana acumu n'amu fostu organizati si n'amu fostu in legatura organica, ca ci ne-au lipsit patinti. Convingerea mea este dura, ca proiectul acesta pana atunci nu luă congresul la ordinea dilei, pana cattu respectivii nu se voru ascultă asupra lipelor existintei loru. Declaru in capetu pre scurtu, ca pana atunci, pana cattu partile mitropoliei constitutive adica: Parochie, protopresbiterale, eparchie, mitropolia insasi si congresul nu se voru organiză, nu pote fi vorba despre unu atare proiectu.

Asia dura se lasamă lucrul acesta se mărgă pre calea ea, că in fiacare parochia se se adune in sinode, si acolo se desbată starea si subsistinti a loru. De acolo se mărgă parerile la sindicul protopopescu, unde reconsuranduse se voru tramite la sindicul eparchialu, si apoi dela sindicul eparchiale va capata congresul ca foru supremu materialul reccerutu, si atunci va paté aduce otarire. Eu ve spuna dloru, ca multu aterna si dela individualitatea pretilor nostri, cari suntu seraci, dura totusi dupa economia buna aru puté se aiba stare bunica.

Dlu deputatu Ianculescu: Imi retinu drop-tulu a face motiune in privint'a acésta.

Esc. Sa dlu presedinte: La ordinea dilei este proiectul pentru organizarea mitropoliei. Mai inainte de totu me rogu se'mi dati voie a me declară serboresc in privint'a punctului meu de mancare in acestu proiectu. Primiti dloru, ve rogu odata pentru totudéun'afidarea si convingerea aceea, ca pre mine in elaborarea acestui opu m'a condasu, si crediti'mi, nu alta tendintia nici altu cugetu m'a povatituitu, fara numai sentint'a cea mare, santa, liberala si basata pre canone. care s'au enuntat in intute de acésta cu vreo 600 de ani de canonistula celu mare in biserica noastră. In canonul 39 din Cartagenă este manifestata acésta sentintia din incidentul interpretarei acestui canonu, in carele se dice: Ca fiacare preotu este datoriu, a asculta pre episcopulu seu in privint'a promovarii la o tréta mai inalta, inse deca preotul nu asculta atunci, cade si din trépt'a cea mai mica, acésta o dice Valsamona celu mai renuntuitu canonistu.

Aceste le dicu, că se deparezu orice umbra de dictatura din partea episcopului si vréu se aratu, ca numai la unu casu silnicu, la unu casu de mare insemnitate se intrebuintează pedepșa unui preot la asemenea casu.

Asia se dice „officia Ecclesiastica non sunt potestatis Episcopalis, sed Canonum dignitatis et auctoritatis“. Va se dica, ca unu episcopu nu intreprinde atari mesuri de voi'a lui, ci pe bas'a canonelor atunci, cattu 'lu intrebiese lipsa bisericei, ca-ci precum in politica asia si in biserica „salus ecclesiastica est suprema lex“. Asia dura, că se ajungem salutea bisericesca mi-am luat de indreptarii proiectul acesta, basatul pre canonulu, care dice, ca officiale ecclasiastice nu sunt ale potestatii episcopului, ci

ale autoritatiei si dignitatii canónelor, adica : Episc. este indreptat a lucra dupa canóne. Acestu principiu mare m'a povestisit pre mine dela Alf'a pana la Omeg'a in acestu operato.

Si asia unde asti ave o nemultismire in acestu proiectu, se nu me osanditi, ci se luati cartea, s'o deschideti, ca se ve convingeti, ca este volnicia, dictatura, octroarea seu ascultarea de canóne, si luarea in privintia a autoritatiei si dignitatii canónelor? Ve rogn dloru mai departe, se primiti si afidarea mea fara indoiéla, canda spunu, ca eu n'amu gasit in condic'a canónelor nóstre nici unu canonu, care aru prejudecă spiritualui constitutiunalu, pentru ca astu o vivacitate surprindiatore in canónele bisericiei nóstre, care nu suntu facute de eri de alaltaeri, ci din véculu IV-lea pana in alu VIII. De atunci pana astazi n'au mai fostu lipsa de codificatiune in privintia dogmatica, scolaria si fundationale.

Regularile cele mai rationale suntu depuse acolo, de unde se vede, ca parintii in adeveru au fostu parinti sfinti si scientici, ca-ci din aceste canóne s'au luatu dispusetiuni pentru dreptul romanu civilu Theodosianu si Iustinianu. Biserico'a nu s'a folositu nici odata de drepturi civile, ci totudéun'a a fostu bilita a se aperă de acést'a, ca-ci dreptul civilu a fostu mai defecuoas de catu dreptula bisericescu. Si déca veva fi voi'a dloru, se dati proiectulu acest'a alu meu unei comisiuni spre pertractare, atunci eu, déca voi fi poftit, totudéun'a voi da deslușire. Se avemu înaintea ochilor anse, ca noi toti trebuie se formam o troupe intregu bisericescu. Că tropulu acest'a se aiba o viéta norocosa prosperitóre, este de lipsa se fiumu unu troupe solidariu (asia este). Vedem oca tropulu nostru este unu ce solidariu si totusi consta din mai multe membre seu parti. Fiacare parte are designata functiunea sa, in catu nu poate fi. e. partea, man'a sa savarsiesca functiunea a altoru madolare din troupe meu; ochiul inca că parte din troupe 'si arie functiunea sa destinata, si fiinduca functiunile acestea tropesc suntu in armonia cea mai bona, si dela functiunea armonica trupesc a eterna vivacitatea funotiei mele, asia este si cu troupe mitropoliei nóstre. Suntu multe parti singurative, dar totu si au functiunile loru precise si defipte, fiacare parte se lăcere in armonia cu celelalte parti si atunci se infacieaza troupe mitropolitanu că unu troupe cu vitalitate, care a primitu nu de adi pana mane viéti a, ci pentru totudéun'a.

Acestea avendule pre suflatul meu vi le impartasescu că toti se ve puteti dă parerea asupra elaboratului meu dupa propriele convictiuni; dar' eu nu voi fi povestit de nici o idea de predilectiune, ci numai si numai de canóne positive (se traiesc!)." (Va urmá.)

In sied. IV face deputatulu Borlea propunerea de a se adresá ditei Ungariei unu memorandu, respective protestu ou privire la proiectul de lege asternuta ditei Ungariei pentru organizarea scólelor. Déca asta nu s'ară primi se aduas congressulu o resolutiune asupra acestui obiectu si se imputernicésca respective indatorésca pre píe santi'a sa mitropolitulu că preside congressulu a face pre basea acestei rezolutiuni toti pasii necesari de a impedecă aducerea unei atari legi. Dupa óre care discusiuni asupra acestui obiectu, si adica, candu e de a se pune la ordinea dilei, se otareste, ca deo voru ertă impregiurarile si astadi. — Se face alegerea comisiunei pentru lipsarea unei proceduri. — Dr. Tincu e de parere, că se se aléga o comisiune, care se faca unu eleborat cu privire la propunerea lui Borlea. Mai tardi se suspende siedint'a si la redeschidere se alegu membrii comisiunei propuse de Dr. Tinca. — (Dupa "Tel. Rom.")

### Subscrierile la pronunciamentulu din Blasius.

(Urmare.)

#### Din muntii apuseni.

Abrudu in Augustu 1868. Omului că fintia rationale i sunt innascute drepturi omeschi, acale suntu in nesa intima ca elu si legate de fintia lui fizica si morale, suntu nedespărtivere si nealienavere.

Atacurile indreptate in contra drepturilor nationali ale unui poporn, suntu atacuri contra vietiei lui fizice si morali, si masaru ca, prin

atacuri violente, au succesu une ori despotismu lui si tiraniei a sugrumá liberulu ecsercitii in dreptulu neprescriptibilu, acést'a, că una usurpatiune rusinatòria si vatematòria de demnitatesa omenescu, a tienutu numai unu timpu, dar' nici una data n'a potutu deveni si serví de titlu la unu dreptu mai tare in man'a favoritorului usurpatoriu.

Usurpatiunea oca una stare condamnata de mintea omenescu si esilata din totu doctrinele statorite in sfer'a dreptului, a tienutu si pote se tienu numai stat'a, catu tiene in man'a furului tesauroiu alienato si rapitul dela proprietariu.

Manecandu din aceste acsiome de dreptu, sante si necontestavere, pusatiunea de dreptu a popórelor, facia unu cu altula, este si nu poate fi alt'a decata coordinata. Mesur'a in suportarea greutatilor, conditiunéza existinti'a unui statu, trebuie se fia mesura si la participarea in drepturile si imunitatile de statu; una stare contraria este si se numesce abnorme.

Intoma anorma este pusatiunea, in care se se asta națiunea romana dela inaugurarea politicei portata de regimulu present; pentru ca luandoisse totu, ou delaturarea formelor, ce facu existinti'a lucratui intr'unu statu constitutionalu, i a mai remas numai organulu vorbirei, si prin acel'a, privilegiulu de a se plange si a si respica opinionea politica, precum si dorintia la unu venitoriu mai bunu si mai dreptu, i a mai remas adica dreptulu de a reclamá restituitionea sa in starea de dreptu, din care cu violentia fu impinsa si scosă a fara.

Intr'asemenea impregiurari, vocea redicata pentru vindecarea drepturilor calcate, ori de unde ar' rezună aceea, o privim de vocea națiunei omilie si suferitòrie.

In acesta intielesu sunu luatu noi locuitorii muntilor apuseni, pronunciamentulu intielegintei romane, adunate la 3/15 Maiu in Blasius, spre a serbá aniversari'a adunarei națiunale din 3/15 Maiu 1848. Toata atunoi sunu serbatu si noi aceea di memorabile cu demnitatese cuvenita; ne-am revocat si improspetatu in memoria ideele pronunciate si conclusulu adunarei națiunale, de si nu ne-am pronunciatu in forma observata de intieleginti'a din Blasius si giuru, existinti'a lucratui este inse totu un'a si aceeaasi; pentru aceea dechiaramu solenu, ca acceptam prouunoamentulu, si'l dechiaramu de alu nostru.

Mateiu Nicola advacatu regnicolare, Nic. Boera proprietariu, Alecsandru Lazaru propriu, Iosifu Ciura preutu romana unitu, Nicolau Moldovanu administratoriul Cornei; Alecsandru Danciu notariu, Simeonu Caiana mediu, Constantiu Cumana propriu de mine, Corneliu Tobiasu senatoru magistratualu, Franciscu Gruber propriu de mine, Basiliu Ciobanu directoru de mine, Dionisiu Adamovicu junior par. gr. or. in Abrudu, Basiliu Maioru candidatu de advoc., Moise Groza Collini par. rom. in Petrosiani si administratoru in Zlatna, Ioane Sicoeu parochu gr. cat. in Sohodolu, Georgiu Suciu capelanu gr. cat. in Bistr'a, Antoniu Balomireanu preutu gr. cat. in Fenesiu, Augustinu Coltoru parochu in Bistr'a, Dionisiu Adamovicu senior parochu gr. resaritenu alu Abrudului, Candiu Moraru juratu, Ioane Balea propriu de mine, Gerasimu Muncaceanu cantoru gr. or. in Abrudu, Georgiu Ioanette notariu comunalu, Clementu Auideanu docente, Sebastianu Corchesiu, Ioane Anideanu jude, Teofilu Gerasimu negotiatoriu, Basiliu Motoa parochu gr. res., Damitriu Palaudi, Teodoru Teocu, Marcusu Petru Corchesiu, Vasilie Chirtosu investigatoriu, T. V. Pocanu docente, I. Aronu docente, M. Andreica, Nicolau Motora propriu, Samuilu Morariu propriu si cantor, Nicolau Munteanu, Ioane Pap arendatoru, Simeonu Mestecanu propriu de mine, Simeone Siolatiu propriu, Sebastianu Henzel, Basiliu Chimoniu par. gr. cat. in Lupsi'a, Ioane Gallu par. gr. or. in Abrudu-Satu si administratoru prot., Teodoru Telegutiu cantoru si propriu, Nicolau Popescu investigatoriu gr. or., Georgiu Balta propriu, Julianu Balta, N. I. Masimilianu teologu, Dim. Anca propriu de mine, Georgiu Morariu propriu de mine, Nicolau Mestecanu parochu gr. orientale in Rosia de Munte. — (Va urmá.)

### Memorandum

romanilor din scaunele filiale ale Seliscei si Talmaciului, datu ditei din Pest'a insied. din 7 Augustu 1868.

(Urmare.)

Asia numitele siepte judecie ale națiunei sassesci, fiindu acum mai tare ca totudéun'a intente, s'au provocat la documentulu pentru sperarea pretensiunilor, in scaunul Seliscei si alu Talmaciului si in celealte parti, ce si le-au suspusu loro.

Intr'aceea, pana candu se voru descurca aceste procese, acum de nou pornite asupra sașilor, si pana candu se voru regulá referintiele in fundulu regesou, care regulati se si incepusera, au propus cancelari'a aulica, că se remana ad interim statul quo in scaunul Seliscei si alu Talmaciului. La acést'a a decisu imperatulu Josifu urmatorele:

"Ich genehmige einstweilen das Einrathen der Hofkanzlei, jedoch hat sie sich nicht mit leeren Worten abspeisen zu lassen, so dass sächsische System ist bis jetzt gewesen, sondern auf Befolgung und wirkliche Regulirung dieser Güter zu dringen". — "... Prin una mandatuo prea inaltu s'au provocat apoi siepte judecie sassesci, că se'si produca totu documentele, prin cari voru a'si sprinzi pretinsele loru drepturi dominali,

Siliti au asternutu ei gubernului nisoce documente in copie, cari s'au comunicatu directoratului fiscalu spre a le asemenea cu originalele si apoi a'si dă parerea despre ele.

Noi ne restringemua asia dara aici a reproduce numai parerea directoratului fiscalu sub directorulu Josephus Gál, observandu, ca sasi nici la conscriptionile urbariale din secolul XVIII dara nici la contractele urbariali din 1774 si 1776, incatul atinge soaunul Seliscei, nu s'au provocat de acta data, séu nu au cutediatu a se provocă.

Directoratul fiscalu, care mai anteiu singuru au fostu norocoșu a vedé fatalele documente in reportulu seu din 14 Novembre 1784 (N. R. Gruber: 1146 ex 1788) dice: Primo Intuitu sedis Selisce producit magistratus Cibiniensis binas litteras Mathiae regis, priores statuarias de anno 1472, posteriores novas donationales de anno 1483. Jam ambae sonant de colatione possessionis Omlas, unde unam decimatum quartam hodie quoque Magistratus cibiniensis in rationem nosocomii ejatis percipit. Ego tenore illarum nihil amplius praetendendum Magistratum, eo minus ad sedem Seliste (cujs nella in iisdem habetur mentio) evinoere extime proprietatis competentiam, sed neque producto fori productionalis deliberato, in causa fisci contra praetendendum Magistratum, ratione bonorum Selistensium anno 1772 latum; siquidem deliberatum illud non sit meritorium, sed ad simplicem dantaxat, absque ulla documentorum productione, obmotam contra forum exceptionem latum; neque e serie huius processus ulla ad sedem Seliste competentia pretendentis Magistratus aliunde erui potest, quam ex solo illegalis possessorii praehabiti praecario usus. Usus autem simplex neque legi aut privilegio posteriorum annum epochalem 1558 nixus, utique diuturnus, nullam eidem legalem tribuere potestem, ex eo quod ex aprob. constit p. 5 ad. 80 pateat: Seliste sedem ad fundum regium indispensabiliter pertinere in fundo regio autem juxta Vladislai II. regis decret. 7 art. 2 natura eius inalienabili, sensu aprob. const. p. II tit. 1 art. 3 § 9 recuperabili sensu aprob. const. 2 tit. 8 art. 1 in verbis praescriptio: „az illjen josszágokban és proventusban nem admittáltatván“ nulla concipi potest praescriptio, prout iteratae decisionis quoque regiae signanter in causa fisci regii ratione Glimboca etc. et ratione decimatum contra Magistratum Cibiniensem mota luculenter testarentur.

II. Intuitu dominij Talmats et eo spectantium pagorum Nagy és kis Talmats etc. producit Magistratus sententiales quasdam litteres de anno 1650. . .

Sed alioquin etiam sententiales hae anni 1650 productae in causa fisci supracitata, ratione praetensae bonificationis proportione Ragovitzensi per jactos septem Judices, privilegialibus divi regis Ladislai de anno 1453 emanatis sat superque infringuntur et invalidantur, tenore horum privilegialium clare evincitur, castra regalia: Talmata Lottárvár ad turim Veres Torony, nec non oppidum Talmata et possessiones kis Tal-

mats, Boitzs, Racovitza, Porcesoi etc. ad ipsa castra inabalienaliber spectantes septem sedibus sexonicalibus taliter et eodem modo incorporata fuisse, ut pro rege et sacra regni corona eisdem septem sedibus sexonicalium officiales et incolae bona illa ita gubernarent, tenerent, et posiderent pro ut tenent et gubernant sub regis et coronae nomine civitates, oppida, et villas, in terris dictarum sedibus existentes. Ergo sicut ad civitates oppida et villas in terris regalibus, velut sensu decreti tripart. et aprob. const. peculia regia, jus proprietatis, nulla lege, vel vallido privilegio pretendi per Magistratus potest, ita neque ad praedicta bona velut fundum regium quem jure inquinari, juxta radicale etiam Andreanum privilegium incolunt, sedemque Talmats per incorporationem eandem inabalienabilitatis naturam induentem; et priorem parit inabalienabilitatis naturam quo castrum regale retinentem, magistratus Cibiniensis praetensionem formare olla ratione valet, cum sequenter sedes Talmats modo praevio fundo regio incorporata contra interdictum praeceitati Vladislaviani generalis Decreti, naturamque inabalienabilitatis fundi regii et prejudicium juris regalis a fiscalitate absoluta esse huc dignoscitur. Sequenter sententiales hae, etiamsi per impossibile Magistratui opitulari ac aliquid videri possent, rationibus tamen ex praeviis, absque aliorum originalium Documentorum productione suffragari nihilominus possunt".

Incatu despre scaunul Seliscei — déca ar fi existat vreo donatiune a acestui de pre an. 1472 — intrebam, cum au potut se se faca atunci o constitutie gremiala, că cea din an. 1585? pentru ce nu au produsu sasii in secolul alu 17 la diet'a din an. 1651 acésta donatia, său la forula productionale in an. 1772?

Pentru ce se au incercat ei in totu decursu secolului alu 18 a viri in repetitele conscriptioni numiri de bona septem judicium — pentru contineu acestea libertatile scaunului? — pentru ce au sforciat ei cu armele contractulu u. bariatu la an. 1774?! — apoi, déca posesiunea Omlasiu le-au fostu donata sasilor, — de ce o au privit la toti tempii pana astazi că pre o comuna libera in fundulu regescu, că pre scaunul Seliscei si pre alti romani au cercatui aduce in iobagia? Chiar si acea donatiune — donatio nova — a posesiuniei Omlasiu (nu inse a tierii, provinciei său districtului Omlasiu) e că o donatiune privita foarte dubia, ca ei prin decretulu lui Mathia din an. 1467 provinc'a Omlasiu asia dar' si posesiunea Omlasiu s'au declarat de neinstrainava dela corona.

Directoratulu fiscalu inca si au exprimat dubietatile sale fără fundate pre legi asupra prestatiei a. n. donationi, ca-ci cum au potut dona Mathia regele castelulu Omlasiu in an. 1472, pana — cando elu singuru prin decretulu din an. 1468 au declarat asemenea castre pro utilitate regni.

Regele Mathia din contra au revocat mai multe donatiuni; asia dice in alu 27 art. alu decretului din an. 1471: „quod bona post coronationem nostram per quempiam occupata infra tricesimum diem remittentur”; si in decretulu seu alu 4 din an. 1478 art. 8 item pro possessiobibus bonis ocupatis, sive per donationem regiam, sive alio modo comissis possent fieri contra ocupatores, breves evocationes et procedatur contra eos juxta regni consuetudinem”. Déca aru fi datu si donatu Mathia Omlasiulu in an. 1483 in posesiunea sieptelor judecie, cum dara de insusu arata reambulatia din an. 1486 in tre fundulu regescu et comitatiale Albei, totu Mathia nu numesce Omlasiulu bunu saseciu donataru etc., ci numai „castru si possessio nostra regalis”?

Déca aru fi fostu documentulu sasilor din 1453 o nouă donatiune, cum afirmăza sasii doundu: ea pre cea in an. 1472 o aru fi perdutu pre drumu veniudu dela Bud'a; — apoi un'a că acésta numai atunci aru fi avutu valore dupa decretulu alu II a lui Mathia din an. 1464 art. 20, candu pretendentii aru fi comprobatu prin vecini si prin atestatu alu nobililor com-provinciali, cumca ei si predecesorii loru s'au afiatu si au statu in pacifica posesiune a bunului, dupa care au sunatua donatiunea perduta; — era aceste conditii nu suntu.

Mai in urma demanda expresu regele Vladislau in decretulu alu 3 din an. 1498 art. 10:

,quod occupationes castrorum castelorum, possessionum et jurium possessionarium, quae sub nomine Majestatis suae aut Mathiae aut post mortem per nonulos factae sunt, omnino remittantur sub nota perpetuae infidelitatis”.

Póte fi, ca sasii, temenduse de asemenea pedepse, pentru illegaleloru ocupari de proveniente regale, cu ocazie creaiei acordiei „trium nationum” din an. 1692, intre celelalte, au cerutu si stergerea art. 1 tit. 13 cart. 3 din compilatiele constitutioni, la care ince gubernatorulu Georgius Banffy au otarit: „domini saxones in casibus notam infidelitatis concernentibus, secundum leges, hactenus observatas, in dieta, eorum statibus universis judicentur”, ceea ce apoi si regale Leopoldu au intarit. —

(Va urmă.)

**UNGARI'A.** Comisiunea pentru cau'a na-tionalitatiloru era convocata pe 4 Oct., că se desbata operatulu; că cu legea despre uniunea Transilvaniei nu se occupa nimene inca pana acum. — Min. Andrassy se reintorste in Pest'a sanatosu. Diet'a se occupa cu lucruri mai amanunte. — Diurnalistic'a maghiara ince publica provocari atatu din partea gen. Türr catu si din ceea a gen. Klapka, că nationalii loru se nu mai totu debateze in contra legei de armare, care e acum lege sanctiunata, ci se grabescă a se pune suptu arme, oa conduceatorii Romaniei vreau a face invasiune in Ungari'a ou ajutoriulu Rusiei, in locu că se elibereze pe romanii sclavi din Besarabi'a, dice Klapka. Romani'a e unu statu neutralu, elu se pregatesce, că se fiu in stare a si apera cu arm'a a mana neutralitatea in contra celor, cari vreau a le ataca teritoriulu si intregitatea suveranitatii garantate de poterile Europei. Cine dar' suntu agresorii?! Cine defensorii? —

**BOEMI'A. Prag'a.** Dupa ce se termină sesiunea dietei, incepura érasi boemii a se aduna in meetinguri, unde se tienu cuventari politice, déca nu se imprascie prin potere armata. Foile cehice scriu, ca archeiscopulu principale Schwarzenberg, episcopii tieriei si redact. diurn. clericale „Blahovest” suntu pusi suptu judecata pentru crima de turbarea pacii publice, că si episc. Rudiger dela Lintu inse mai obiectivu decatul personalu. —

### Cronica esterna.

In ROMANI'A senatulu inca primi proiectul de lege, pentru concesiunile cladirii calitoru ferate in Romani'a si in 21 vota si alte două proiecte votate de camera, ad. despre contingentele anuale alu armatei si despre noua catagrafie sau conscriptione a veniturilor fondiarie, si inca co majoritate mai completa. Finindu dar' senatulu deslegarea problemei, pentru care fu conchiamata in sesiunea extraordinaire, prin mesajul domnescu i se inchise sesiunea acésta, pelunga expresiuni de satisfactione din partea Domnitorului. — Subscrierile pentru cumpararea de arme se facu prin tota tiéra; inose entuziasmulu fara multa colera, că focul de paia, nu tiene pre multu, ceea ce Romaniei nu' sta bine; ci i ar' casiuna unu dispreiu inaintea rivalilor de viézia. —

### Insurectiunea in Ispania

a triumfat; Madridulu inca se alatura la insurenti prin pronunciamentu si regimulu Isabelei fu' elitu a face locu la altu regim provisoriu, care e compusu din 12 insi: 4 progresisti, 4 unionisti si 4 democrați. Treoundu si capital'a fara turburari in partea insurgentilor, regina trecu din S. Sebastianu pe teritoriala Franciei, mergandu la Biaritzi cu soit'a, ea primi dela imperatulu castrulu Pau lunga muntii Pyrenei, de locuitia.

Una junta mare centrale se alege acum. Ordinea nu e turburata. Prim si Serano se astépta in Madridu. Milita si gard'a nationale se inarmă; oficiali noi se asedia. Votulu universal e prochiematu si constituent'a tieriei se va compune pe basea votului universale. — Solulu britanicu din Madridu a si felicitatu pe noua regim.

Franci'a nu va intrevini. Unu telegramu din Londonu vré a sci, ca Ispania a prochiamat republica. Déca se adeveresc acésta, atunci suveranii inca se voru uni la unu pronunciamentu in contra Ispaniei. — Regimele cele despotice si tirane, care nu respecta dignitatea omenescă, ci numai voint'a sa personale si realisarea visurilor sale, potu invata din casuri de aceste, ca ce fructuri aduou apasurile, ignorarile si despreuriile poporului, in favoarea unei caste. —

**Responsuri:** C. Déca tinerii suntu intre anii 12—15, sciu scorie si socoti, apoi pe 4 ani si a 5-le cu 16 fl. v. a. se primesc la cojocaria ou vestimentele proprie, că incalciaminte capeta; costu si cortelul; mai are se depune 10 fl. la inceputa taosa societatii. Cine vré a asiedia la meserii tineri se se adresese la Redactiune, desoriendu conduit'a tinerilor si responsu voru primi in modulu acesta dela societatea, ce vre a se ingriji pentru incapuirea tinerilor la meserii. — Red.

### Publicatiune.

In districtulu Chiorului stationea geometrale, cu unu salariu de 750 florini — in siedint'a comitatului tienenda in 26 Octobre a. c. se va suplini prin alegere. Doritorii se provoca că pana in 20 Octobre se-si transmita documentele sale vicecapitanului primariu D. Iosif Papu in Sionecu mare, pe langa diplom'a geometrale deosebitu se recere scirea limbei maghiare si romane. —

Din siedint'a comitetului tienuta in 22 Sept. 1868.

Paulu Dragosiu,  
not. ordinariu.

2-3

### Schimbarea localului de apoteca

#### „LA CORONA DE AURU.”

Subscrisulu aviséza prin acésta pe onoratulu publicu, cumca apotea lui din piatia, tergul grafului, din cas'a lui Langendorf si a stramotat'o in cas'a confete-resei Jenea Nr. 100 piat'a pescelui si se ioga, că onoratulu publicu, celu ce l'a onoratu cu increderea sa pana acum, se binevoiesca alu onora si in localul celu nou.

J. de Miller,  
apotecariu.

3-3 G.

### A. Schwarze et Bartha

piat'a Nr. 16,  
recomanda onoratiloru sei misterii si onoratului publicu depositulu loru bine assortatu de marfa:

### materii de cele mai moderne de paletone, pantalonii si giletce.

Sususcrisii prin cumparator'a marfei, intreprinsa in persoana cu multa inlesnire atatu in laintru catu si afară din statu, se afla io stare a provedé pe onorabilii sei misterii sub cele mai estine conditiuni cu cea mai buna marfa si cu celu mai bunu folosu. — G. 5—10

### Ecsemplarla din Gazeta dela incepulu anului

se afla destule. — Se poate prenumera fara scurtare. — Refuirea?

Cursurile la burza in 6. Oct. 1868 sta astia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 53 cr. v.
Augsburg	—	—	113 , 75 ,
London	—	—	116 ,
Imprumutul nationalu	—	—	56 , 70 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	57 , 50 ,
Actiile bancului	—	—	722 , — ,
creditului	—	—	206 , 80 ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamenu-tui in 2. Oct. 1868:

Bani 69·75 — Marfa 70·50.